

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

реального сектору економіки.

IV. Висновки. Проведене дослідження доводить, що через вплив на більшість функціональних складових економічної безпеки суб'єктів господарювання забезпечення інвестиційно-інноваційної активності підприємств реального сектору економіки має позитивним наслідком зміцнення системи управління економічною безпекою держави, передусім в системі макроекономічної, виробничої, фінансової, інвестиційної, науково-технологічної, зовнішньоекономічної, енергетичної, екологічної безпеки. При цьому, роль інвестиційно-інноваційного забезпечення в системі економічної безпеки реального сектору національного господарства є доволі визначальною. Таким чином, формування дієвої системи управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням економічної безпеки реального сектору економіки за взаємодії інвестора й органів державної влади дає змогу залучити якомога більше інвестиційних ресурсів в економіку та стимулювати інноваційний розвиток країни при дотриманні критеріїв економічної безпеки держави.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Ілляшенко С. та ін. Розробка наукових основ маркетингу інновацій. Частина 1: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elkniga.info/book_144_glava_4_ZM%D0%86ST.html.
2. Кириленко В. Управління інвестиційними процесами в контексті економічної безпеки / В. Кириленко, Л. Кириленко // Науковий часопис, НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2009. – Випуск 7. Серія 18: Економіка і право. – С. 3-8.
3. Кузнєцова А. Я. Інвестиційно-інноваційна діяльність та система її фінансового забезпечення [Текст]: автореф. дис...докт. екон. наук: 08.04.01 / Кузнєцова А. Я.; Державна установа. Інститут економіки та прогнозування НАН України. – К., 2005. – 36 с.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991р.№ 1561-XII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
5. Соляник Л. Вдосконалення управління фінансуванням інноваційно-інвестиційної діяльності на промислових підприємствах / Л.Г. Соляник, Г.О. Шевельова. – // «Економіка: проблеми теорії та практики». - Національний гірничий університет. - Випуск 260. - том 6. – Дніп. – 2008. - С. 1512-1522.
6. Шатило О. Інституційні особливості державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності: порівняльний аналіз України і США. / О. Шатило // Стратегія регіонального розвитку: формування та механізми реалізації: Матеріали підсумкової науково-практичної конференції за міжнародною участю. 30 жовтня 2009 року. У 2-х томах. – Т. 2. – Одеса: ОРІДУ НАДУ. – 2009. – с. 153

TRANSITION ECONOMY AND FOREIGN DIRECT INVESTMENT: IN THE CASE OF POLAND

Isabekova A., Lecturer of Finance department, Institute of Economics and Finance, Kyrgyz National University, Scholar of L. Kirkland programme (Poland)

Horiguchi K. Senior Economist, International Development Centre of Japan (Japan)

Ісабекова А.А., Хоригучі К. Перехідна економіка та прямі іноземні інвестиції: на прикладі Польщі.

XX століття було століттям трансформації в усьому світі, зокрема економічної інтеграції, яка почалася після Другої світової війни. Економічна інтеграція і донині розширюється і виражається в зростаючій кількості країн-членів, розмірі їхнього ринку і т.д. Цей процес був прискорений після 1990-х років з допомогою перехідної економіки.

Чому країна зацікавлена в участі в економічній інтеграції? Які країни взяли участь в економічній інтеграції? Як економічна інтеграція відображається в прямих іноземних інвестиціях? Зміст даної статті розкриває вище згадані питання і наступні аспекти, де прямі іноземні інвестиції (далі ПІІ) будуть більшою мірою розглянуті на прикладі Польщі:

- 1) Форми та види економічної інтеграції
- 2) Чому країна зацікавлена в участі в економічній інтеграції?
- 3) Які країни взяли участь в економічній інтеграції?
- 4) Економічна інтеграція і прямі іноземні інвестиції.
- 5) Що необхідно для залучення прямих іноземних інвестицій?
- 6) Який вплив очікується від прямих іноземних інвестицій?
- 7) Висновок.

Ключові слова: перехідна економіка, економічна інтеграція, прямі іноземні інвестиції, інвестиції, міжнародна торгівля, міжнародний розподіл праці.

Ісабекова А.А., Хоригучі К. Переходная экономика и прямые иностранные инвестиции: на примере Польши.

XX век был веком трансформации во всем мире, в частности экономической интеграция, которая началась после Второй мировой войны. Экономическая интеграция и по сей день продолжает расширяться, которая выражающаяся в растущем числе стран-членов, размере их рынка и т.д. Этот процесс был ускорен после 1990-х годов с помощью переходной экономики.

Почему страна заинтересована в участии в экономической интеграции? Какие страны приняли участие в экономической интеграции? Как экономическая интеграция отражается в прямых иностранных инвестициях? Содержание данной статьи раскрывает выше упомянутые вопросы и следующие аспекты, где прямые иностранные инвестиции (далее ПИИ) будут в большей степени рассмотрены на примере Польши:

- 1) Формы и виды экономической интеграции.
- 2) Почему страна заинтересована в участии в экономической интеграции?
- 3) Какие страны приняли участие в экономической интеграции?
- 4) Экономическая интеграция и прямые иностранные инвестиции.
- 5) Что необходимо для привлечения прямых иностранных инвестиций?
- 6) Какое влияние ожидается от прямых иностранных инвестиций?
- 7) Заключение

Ключевые слова: переходная экономика, экономическая интеграция, прямые иностранные инвестиции, инвестиции, международная торговля, международное разделение труда.

Isabekova A., Horiguchi K. Transition economy and foreign direct investment: in the case of Poland.

The XX century was a transformation century for the whole world. Vision of Economic integration started after World War II. It has been expanding in the sense of that the number of member country and market size, and it was accelerated after 1990s by transition economies.

Why does the country intend to participation in the economic integration? Which countries participated in the economic integration? How the economic integration reflected in foreign direct investment? Contents of this paper tries to describe above mentioned questions and feather aspects where foreign direct investment (herein after FDI) will be described based mainly in Polish case:

- Forms and types of economic integration
- Why does the country intend to participation in the economic integration?
- Which country participated in the economic integration?

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

- Economic integration and foreign direct investment.
- What is needed to invite foreign direct investment?
- What impact is expected from foreign direct investment?
- Conclusion .

Keywords: transition economy, economic integration, foreign direct investment, investment, foreign trade, international division of labour.

All member countries expected certain benefit to the economic integration. They thought that they could get economic development by participating in that. However, economic development is not so easy to do for each country without *FDI*, all countries recognized before/after participation. Especially in regional/rural development of certain country, it will be harder. Because economic integration asks "Fair Trade" (fair and equal condition on trade) first. For that requirement, country is asked lots of conditions and standardizations. Especially in *FDI*, country is asked effective conditions including competitive advantage in the economy. These are discussed in this paper by introduction of Poland case.

This paper aims to introduce the check points briefly, if the certain country/local regions start to consider their participation.

Contents of this paper might be set as follows, and *FDI* will be described based mainly in Poland case.

- Forms and types of economic integration
- Why does the country intend to participation in the economic integration?
- Which country did participate in the economic integration?
- Economic integration and *FDI*
- What is needed to invite *FDI* for?
- What impact will be expected to *FDI*?
- Conclusion

Forms and types of economic integration

The process of international economic integration determined,

- The development and deepening of the international section of labour
- Hanging the way from the simple exchange of goods to a sustainable large-scale international trade of goods and services
- Boosting the internationalist movement of capital and the creation of new industries, and
- Making the close industrial and scientific-technical cooperation including joint jurisdiction production properties and management.

As a result, national economies are merged with each other. It leads the internationalization of economic life, and it intertwines many and different phases of scientific, technical, industrial, investment, financial and commercial activities. Economic interdependence of countries and people becomes palpable. Comprehensive global economic regional ties have been gradually becoming particularly closer, covering many countries. International economic integration finds practical expression and identifying prospects of further economic progress.

Figure 1: Stages of economic integration

Source: own developed

Why does the country intend to participation in the economic integration?

The most important features of the modern economy are to enable country and her residents to expand and combine her activity. Poland participated in *WTO* in 1995. At the same time, Poland started to proceed toward liberalization of economy. In 1992, Poland participated in Central Europe Free Trade Area and participated in *EU* in 2004. By the other words, transition economy of Poland had been taken in 10 years.

There are some reasons (objectives) why Poland must do it the same as other transition economies. Usually, developing countries including transition economies can use economic integration as one of economic development tools. Because economic integration system gives the following four impacts to member countries:

- 1) Enable member country to do economic development with budgetary support (*EU*'s subsidy), and thus member country can secure the guarantee of stability of economic operation
- 2) Enable member country to treat economic integration area as greater market
- 3) Enable member country to do international trade easier (it means that the country would be free from exchange rate fluctuation and its influence to domestic economy) by introduction of common currency (*Euro*). It is also favourable condition for *FDI*, because investor, especially for export oriented company, can do business without fluctuation of exchange.

Although Poland did not introduce *Euro* as domestic currency yet, Poland has been getting certain benefits from above (1) to (3).

Which country did participate in the economic integration?

There are three aspects about economic integration in Europe.

In the first stage of economic integration, origin of *EU* started with 6 countries (Belgium, Germany, France, Italy, Luxembourg, and Holland) in 1957. Those countries were developed countries. They intend to establish reconstruction of economy after *WWII* and Peace Building by starting collective management of coal and iron industries of Germany and French each other (*Schuman* declaration). Denmark, Ireland, and England participated in *EU* in 1973, Greece in 1981, Spain and Portugal in 1986, Austria, Finland and Sweden in 1995. During this term, Custom Union was

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

started in 1968, and Single market started in 1993. Euro as single currency was introduced in 1999 (started from 2002)

The Second stage of EU started after 1990s since socialist economy was destroyed and EU started to support to transition economies' transformation into market oriented economy. Czech, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, and Slovakia participated in EU in 2004. Bulgaria and Romania in 2007 and Croatia is going to participate in 2013.

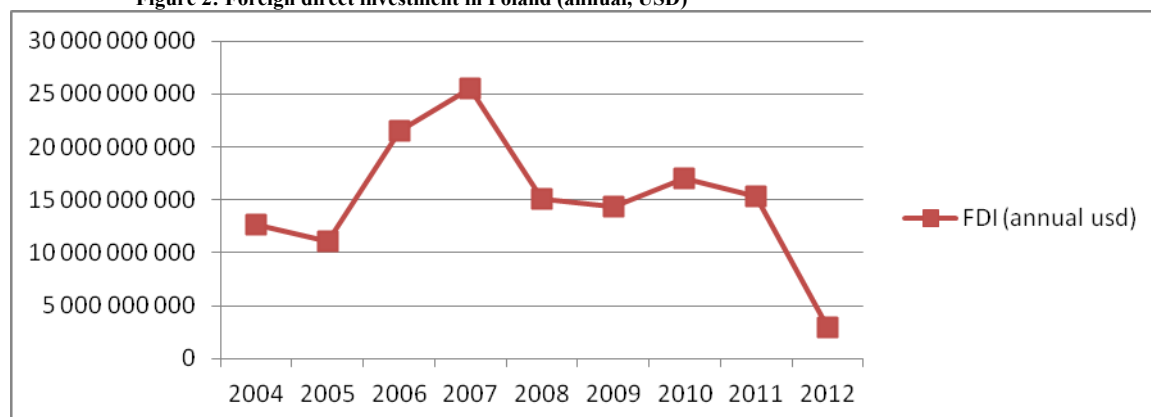
The Third stage of EU started from 2009. Lisbon treaty of EU went into effect. Based on this treaty, economic integration strengthened its organizational power and aimed to take a leadership in international society. It means that EU aims to develop and spread stable and strong policy within member countries and to strengthen diplomatic power toward the outside of EU.

What is needed to invite foreign direct investment?

As mentioned above, it is not enough for countries to economic develop without FDI. Therefore, the country provides with favourable business environment for implementation of FDI inflow as well as for domestic capital inflows. In the case of integration economy, while all the system, mechanism, and policy are going to change, it is difficult to guarantee of stability.

Annual GDP rate (%) of Poland after entering into EU had been growing from 5.3% (2004), 3.6% (2005), 6.2(2006), 6.8(2007) to 5.1% (2008).

Figure 2: Foreign direct investment in Poland (annual, USD)

- By the end of 90th Poland created FDI oriented policy as less tax (by doing some tax liberalization), freedom from government management, did away with regulation of buying lands by foreign investors.
- There was effective promotion policy for domestic Medium and Small scaled Enterprises (MSEs) and micro-enterprisers, because such small enterprisers can easily avoid negative impacts of any risks.
- In 2009 Poland's GDP growth rate was only 1.6%. It was caused by Lehman's fall, but did not fall as it was in the whole Europe, it was influenced by strong position of Polish policy. In it is seen the growth of GDP 2010-4.1%, 2011-4.5%, 2012 and 1.8%, it shows that Polish economy is successful any way despite the economic crises which Poland faced.
- The growth also was made by sport event Euro-2012 which brought many investments to the country. Main attention should be paid for development of business infrastructure likes as roads, rail roads and so on.
- The biggest reason why Poland could keep the economic stability in front of economic crises was that Poland does not enter into Euro currency area yet, it gave protective shield for Poland from negative impacts of crises.
- Poland originally and historically has comparative advantages in geographical features, number of population, industries including agriculture and so on. It means that there were strong industries, Poland is agricultural country, and Poland has biggest population which will be a big consumer market in near future and labour forth with cheap labour cost, and Poland locates the core of logistics in Europe. These are favourite business condition for foreign investors.

What impact will be expected from FDI?

Poland's expectation for participation in EU is summarised as follows.

- Liberalization of transmission of investment money and labour forth. Poland population is 38ml, therefore Poland is the biggest market in the Eastern Europe. Poland is a geographically suitable place to establish production supply chain in Europe. Poland started to open the land ownership by foreigner, consumer market, migration of labour and so on before participation in EU
- Introduction of international standards of economic operation systems into Poland was expected for transformation of economy.
- Expanding business opportunity was expected not only for revitalization of Poland economy but also expanded employment.
- Introduction of investment money from EU and other international institutions. They are enabling Poland governmental budget to be stable. And by using such money and funds, Poland can implement some important policy likes as education/training for new jobs, rural development, modernization of agriculture and fishery, upgrading of infrastructure of transportation, and reservation of the environment

Conclusion

According mentioned above, it could be said that Poland realized the expectations which were satisfied after participation in EU.

- As for migration of labour forth did not affected significantly. Thus employment environment is the subject which has to improve. Actually, number of foreign tourist has been increasing. It is caused by FDI.
- FDI has been increasing caused by hectic trading and expanding of EU market.
- Electric and electricity industry and Transport machinery including auto mobile lead exportation. Also dairy goods like as milk, butter, cheese and meat lead exportation.
- By comparison with other member countries which are transition economies, Share in Poland population is over 51.8%, share of land is 52.3%, share of GDP is 49.5%, and share of international trade of 28.9%. Poland takes place in 2nd position of economic performance among member countries which are transition economies next to Czech.

Foreign direct investments have a direct impact on the economic development of the country, to attract, Poland have been implementing a lot of programs of state, political and social nature. Which in turn is part of globalization.

List of references

1. Elżbieta Jantóń-Drozdowska "Międzynarodowe stosunki gospodarcze", Poznan, 2009
2. Elżbieta Jantóń-Drozdowska „Regionalna integracja gospodarcza”, Warszawa-Poznan, PWN, 1998

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

3. Bela Balassa „European economic integration”, Oxford, INC-New York, 1975
4. <http://www.worldbank.org/>
5. <http://europa.eu/>

АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ В УКРАЇНІ

Калмикова Н.М., к.е.н., доцент кафедри стратегічного управління економічним розвитком Донецького національного технічного університету, м. Донецьк, Україна

Калмикова Н.М. Аналіз туристичних потоків в Україні.

В дослідженні систематизовані теоретичні підходи до визначення дефініції «туристичний потік» з метою складення власного комплексного підходу з урахуванням фінансової складової, як показника результативності туризму. В статті проаналізовано потоки в'їзного та виїзного туризму України в контексті мети візиту, географії та інтенсивності охоплення українського населення. Доведено, що аналіз туристичних потоків повинний стати систематизованим, постійним дослідженням, що надасть змогу в майбутньому для виявлення додаткових резервів розвитку туристичної галузі та перетворення на незмінне джерело доходів державного бюджету. Зіставлення туристичних потоків з фінансовою складовою: динамікою надходжень до державного бюджету та видатків, дозволяє оцінити ефективність від діяльності та комплексність оцінки стану розвитку туризму в Україні.

Ключові слова: туризм, туристична галузь, туристський потік, виїзний туристський потік, в'їзний туристський потік, інтенсивність туристичного потоку.

Калмыкова Н.М. Анализ туристических потоков в Украине.

В исследовании систематизировано теоретические подходы к определению дефиниции «туристический поток» с целью составления собственного комплексного подхода с учетом финансовой составляющей, как показателя результативности туризма. В статье проанализированы потоки въездного и выездного туризма Украины в контексте цели визита, географии и интенсивности охвата украинским населением. Доказано, что анализ туристических потоков должен стать систематизированным, постоянным исследованием, которое предоставит возможность в будущем выявить дополнительные резервы развития туристической отрасли и превращение на неизменный источник доходов государственного бюджета. Сопоставление туристических потоков с финансовой составляющей: динамикой поступлений в государственный бюджет и расходов, позволяет оценить эффективность от деятельности и комплексность оценки состояния развития туризма в Украине.

Ключевые слова: туризм, туристическая отрасль, туристический поток, выездной туристический поток, въездной туристический поток, интенсивность туристического потока.

Kalmykova N. Analysis of tourist flows in Ukraine.

The study systematically theoretical approaches to the definition of "tourist flow" in order to make its own integrated approach taking into account the financial component as an indicator of the impact of tourism. The article analyzes the flow of inbound and outbound tourism in Ukraine in the context of the purpose of visit, geography and intensity of coverage of the Ukrainian population. We prove that the analysis of tourist flows should be systematic, constant research that will provide an opportunity in the future to identify additional reserves for tourism development and transformation at a constant source of revenues for the state budget. Comparison of tourist flows from the financial component: the dynamics of government revenues and expenditures, to evaluate the effectiveness of activities and integrated assessment of the development of tourism in Ukraine.

Keywords: tourism, tourism industry, tourist flow, outbound tourist traffic, inbounds tourist flow, the intensity of tourist flow.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями.

Стаття подорожі рахунку поточних операцій платіжного балансу України, яка іноді має назву туризм є однією із значущих категорій міжнародних послуг, характеризується позитивною динамікою зростанням надходжень до державного бюджету (на 9,1% більше в третьому кварталі 2013 року порівняно з тим же кварталом 2012 року), що дає підстави для ретельного аналізу туристичних потоків з подальшим виявленням додаткових резервів підвищення рівня розвитку туристичної галузі країни.

Туризм є унікальним багатогранним явищем сучасного світу, що поєднує економічні, соціальні, культурні та екологічні аспекти, має невичерпний потенціал для прогресу, тісно пов'язаний з багатьма галузями економіки, що зумовлює його провідне місце у соціально-економічному житті країн і народів. Як одна з найдинамічніших галузей економіки, туризм забезпечує розвиток інфраструктури, створення нових робочих місць, а також є невід'ємною складовою загального міжнародного ринку товарів та послуг. [Оксана Гутник].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Туристичні потоки є предметом дослідження багатьох науковців: А. Александрової, О. Бей дика, Л. Воронкової, І. Карташевської, В. Квартально ва, М. Мальської, Д. Стеценка, А. Охріменко та інших.

Оцінка і аналіз туристичних потоків є достатньо вузьким напрямком дослідження і на даному часі не приділяється певної уваги, хоча самі туристичні потоки повинні стати предметом систематичного дослідження, оскільки туристичний рух забезпечує стабільне функціонування і розвиток туризму взагалі.

Метою дослідження є аналіз туристичних потоків України як підґрунтя для створення умов розвитку вітчизняної туристичної галузі.

Результати дослідження.

Теоретичне дослідження дефініції «туристичний потік» дозволяє виділити такі підходи до вивчення даного поняття:

1. статистичний;
2. економічний;
3. географічний;
4. управлінський;
5. маркетинговий.

Ретельний аналіз всіх підходів дає змогу та підстави стверджувати, що жоден з них не включає фінансову складову, яка показує результативність туристичної діяльності регіону або країни. Безумовно в статистичному підході виділяється статистика туристичних доходів і витрат, але не відбиває повною мірою фінансовий елемент, що дає підстави для виявлення резервів підвищення ефективності діяльності цієї сфери. Поєднання всіх підходів в один комплексний підхід та вивчення, дослідження з такої позиції туристичних потоків надасть можливість перетворити сферу туризму в стабільне, міцне джерело зростання національної економіки.

Практичні аспекти вивчення туристичних потоків проаналізовано за допомогою таких показників:

- загальної кількості туристів включаючи організованих та самодіяльних;
- інтенсивністю туристичних потоків: нетто та бруто інтенсивність.

Загальна кількість туристів за період з 2000 по 2012 рік збільшилась з 13422320 до 21432836 млн. осіб (на 8010516 млн. осіб більше порівняно з 2000 роком), як наведено на рис. 1.